



סו"ד שנה לגאון הסוד

70 שנה להסתלקות הגאון המקובל
רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של הרבי

מאמר אחרון בסדרה

סוד בתשרי – רבי חייא

אחד הדברים הבולטים בשיטת לימודו של רבי לוי יצחק, היא המשמעות העמוקה שהוא מייחס לשמות הנזכרים בתנ"ך, בתלמוד וכו'. לפי דרך זו, כשמתעמקים בשמו של האדם, אפשר לראות את מהותו וענינו (הזכרנו כבר את העובדה שרבי לוי יצחק דורש את שמותיו שלו עצמו – "לוי" ו"יצחק" – ומקשר את זה עם התלאות שעברו עליו).

הנה לנו דוגמא מאלפת לשיטה זו, בקשר לשמו של אחד מחכמי התלמוד המפורסמים – רבי חייא, ויש לכך קשר עם ימי חודש תשרי הבא עלינו לטובה. בספר הזוהר (ח"ג ריד, ב) מסופר על דו-שיח בין רבי חייא לחכם אחר, בו הביע רבי חייא את רצונו לעמוד על מהותם של ימי החגים בחודש תשרי: "אלין יומין מראש השנה עד יומא בתראה דחג בעינא למיקם עליהו [=הימים הללו, מראש השנה עד היום האחרון של החג, ברצוני לעמוד עליהם]".

רבי חייא לא שואל בפשטות – "מה הם ימים אלו"? אלא אומר "בעינא למיקם עליהו" = ברצוני 'לעמוד עליהם'. מדייק רבי לוי יצחק מלשון מיוחדת זו, שיש קשר תוכני עמוק בין רבי חייא לימים הללו, עד כדי כך, שכביכול רבי חייא עומד ומתקיים על הימים האלה.

מה הקשר בין רבי חייא לימי המועדים של חודש תשרי? – נוכל לראות זאת מאותיות שמו ('לקוטי לוי יצחק שמות-דברים', ע' תכו):

כלל גדול הוא, כי האות הראשונה שבכל מלה היא כעין "כותרת" למלה כולה, באות הראשונה נמצא העיקר של המלה. ובכן, האות **ח** – האות הראשונה בשמו של רבי חייא – משקפת את השיא וה'סיכום' של חודש תשרי כולו, הזמן שבו מתקשרים ומתאחדים בני ישראל עם הקב"ה בתכלית היחוד, והכוונה היא לחג הגדול של **שמיני עצרת** (8=n).

[בזוהר (ח"א רח, ב) מובא הפסוק על יוסף – "ולא עמד איש אתו בהתוודע יוסף אל אחיו", כלומר: כאשר רצה יוסף לגלות את זהותו לאחיו, צוה להוציא את כל הזרים ונשאר עם בני המשפחה לבד; הזוהר אומר, שפסוק זה מתאים לשמיני עצרת, שבו הקב"ה כביכול "מוציא החוצה" את כולם ושמח עם ישראל לבד.

לפי דברי הזוהר הקושר את שמיני עצרת עם **יוסף**, יומתק הקשר רבי חייא עם שמיני עצרת, כי "חייא" משמעותו **חי**, והרי ביוסף נאמר "עוד יוסף חי"].

אולם כדי להגיע לשמיני עצרת, יש להקדים את כל המצוות והפעולות שעושים בימים שלפניו, החל מראש-השנה, דרך עשרת ימי תשובה ויום הכפורים, ימי ההכנה לסוכות וימי חג הסוכות עצמם. ובלשונו של רבי לוי יצחק:

"כשיש מקודם 'שמאלו' תחת לראשי וימינו תחבקני', אז יש גוף היחוד אחר כך. והיינו מה שבראש השנה ויום הכפורים יש מצוות מיוחדות: בראש השנה תקיעת שופר, וביום הכפורים חמשה עיניים – שע"ז ממשיכים 'שמאלו' תחת לראשי', ובסוכות – סוכה ולולב וניסוך המים שעל ידי זה ממשיכים 'וימינו תחבקני'; ובשמיני עצרת אין מצוה מיוחדת, יען היחוד בשמיני עצרת נמשך ממילא, אחר שיש מקודם ראש השנה ויום הכפורים וסוכות".

כשיניכנס לפרטים נראה, כי מדובר **בעשרים ואחד** ימים (שמיני עצרת הוא **כ"ב** תשרי), שמתחלקים לשתי קבוצות כלליות: ימי ה"גבורה" והדין – מראש השנה עד יום הכפורים, עשרת ימי תשובה (**א-י**); וימי ה"חסדים" והשמחה – ממחרת יום הכפורים, הזמן שבו מתחילים לעסוק בסוכה ולולב, ועד היום השביעי של חג הסוכות (**יא-כא**).

זהו איפוא הרמז בשמו של רבי **חייא**:

ח – רמז לשמיני עצרת, השיא וה'סיכום' של כל חודש תשרי;

י – רמז לעשרת ימי תשובה, ימי הדין;

יא – רמז לאחד עשר הימים שממחרת יום הכפורים עד היום האחרון של חג הסוכות, ימי החסד והשמחה.

כל מועדי תשרי 'מקופלים' איפוא בשמו של רבי חייא, ולכן הוא שרצה 'לעמוד עליהם'...